

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**77-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

16 травня – 22 травня 2025 р.

КОНСОЛІДАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ

В нинішніх умовах доходів громад від земельних платежів та традиційної сільськогосподарської діяльності і земель сільськогосподарського призначення недостатньо. Інтеграція і консолідація та землеустрій землекористування в економічно обґрунтованих масштабах дозволить знизити собівартість сільськогосподарської продукції та підвищити конкурентоспроможність і оходність виробників витребуваність консолідованих ділянок і як підсумок базис оподаткування. Фрагментація сільськогосподарських земель, довготривалий мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення та ігнорування екологічних вимог землекористування негативно вплинули на сільськогосподарську діяльність [1, 2]. Геоінформаційні системи (ГІС) відіграють ключову роль у процесі консолідації земель сільськогосподарського призначення, забезпечуючи точність, ефективність та обґрунтованість управлінських рішень.

Наприклад, у Нідерландах, Німеччині та Фінляндії консолідація земель не обмежується лише поліпшенням умов ведення сільського господарства, а також сприяє розвитку землеволодіння та землекористування в інших галузях, інтегрованих у процес перерозподілу сільськогосподарських земель – зокрема для покращення інфраструктури, збереження природного ландшафту, створення екологічних коридорів, реалізації екологічних проєктів та облаштування рекреаційних зон [4].

Розробка проєктів землеустрою для інтеграції земель і їх консолідації може супроводжуватися врахуванням та впровадженням наступних дій:

а) передачі у користування та продовження договорів оренди, суборенди, земельних сервітутів та укладення таких договорів на новий строк;

б) врахування правових обмежень і обтяжень включаючи майнові та сервітутні;

в) заборона зміни меж, обмеження на використання земельних ділянок, які складаються з земельних ділянок, розташованих в масиві сільськогосподарських угідь.

Землекористувачі на території Лютенської громади Миргородського району, Полтавської області для обліку земель сільськогосподарського призначення широко використовують програмні забезпечення ГІС. Так, наприклад, аграрне підприємство ТОВ «Агрофірма ім. Довженка» використовує програмне забезпечення ArcGIS Engine, що дозволяє вести великий об'єм суміжних даних в базі одного програмного забезпечення. Тобто програмне забезпечення дозволяє відслідковувати наявність земельних ділянок господарства, просторове розміщення, синхронізацію даних з державним земельним кадастром, межі обробітку площі, контролі посіву та збирання врожаю, внесення засобів захисту рослин і це далеко не останні можливості даного програмного забезпечення.

Аграрне підприємство ТОВ «Агро-Край» використовує в роботі програмне забезпечення ArcGIS створене на основі ГІС-технологій, програма дещо відрізняється за функціональними можливостями від ArcGIS Engine, але основні функції вони виконують ідентичні.

Менші за складом земельного банку підприємства використовують програмне забезпечення «FEODAL», дана програма забезпечує менш розширений функціонал можливостей, але основні функції ведення земельного банку та контролю обробітку земельних масивів вона виконує.

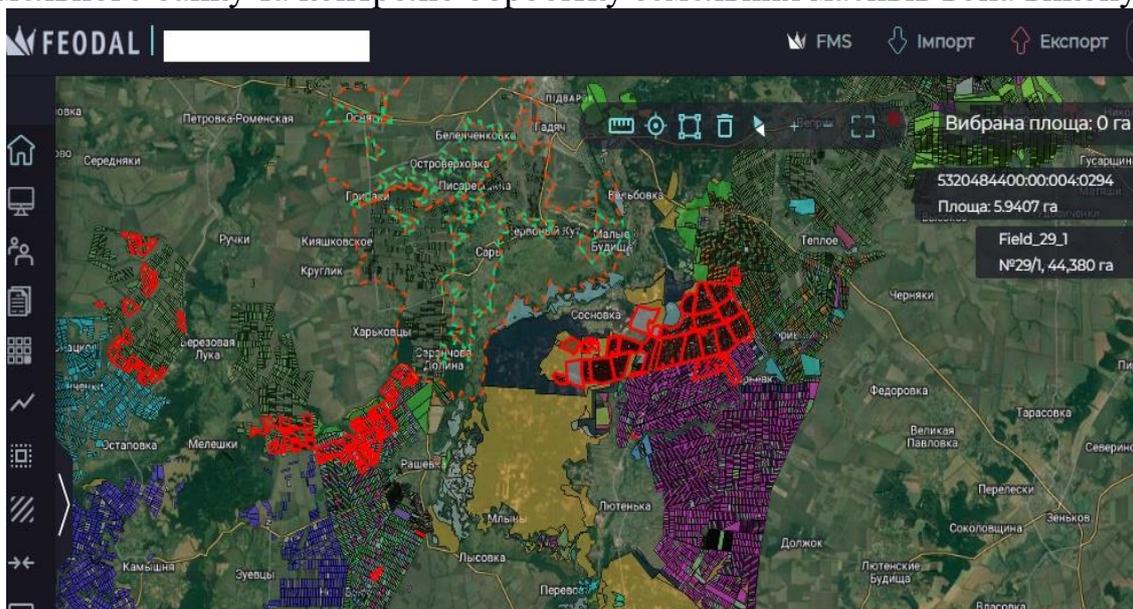

Рис. 1. Програма «FEODAL» на території Лютенської сільської ради

Література:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення», від 31.03.2020 р.
2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
3. Земельний кодекс України: Закон № 2768-III від 25.10.2001, редакція від 07.02.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
4. FAO. 2022. European good practices on land banking. FAO Study and Recommendations. Budapest. <https://doi.org/10.4060/cb8307en>